

ČESKÝ SVAZ
OCHRÁNCŮ PŘÍRODY

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2008

OBSAH

Kdo jsme	1
Členové, základní organizace a jejich aktivity	2
Ústředí	6
Ochrana biodiverzity	10
Pozemkové spolky – Místo pro přírodu	14
Akreditace	16
Finanční podpora	18
Informace a setkávání	19
Veřejná sbírka	19
Národní síť záchranných stanic	20
Záchranné stanice Národní síť v roce 2008	22
Zvíře v nouzi	24
Ekologická výchova	26
Práce s dětmi a mládeží	27
Mladí ochránci přírody	27
Zelená stezka – Zlatý list	27
Ekologická olympiáda	28
Stříbrná nit	28
Pohledy do přírody	28
Prameny a studánky	29
Hledání jara	29
Depeše JUV	29
Z dalších akcí a zajišťovaných aktivit	29
Ekocentra ČSOP	30
Akreditovaná ekocentra ČSOP	30
Národní síť středisek ekologické výchovy	32
Síť vzdělávacích a informačních center v chráněných krajinných oblastech ČR	33
Uklídme svět!	34
RWE Transgas Net. Blíž přírodě	36
Živá zahrada	38
Zahraniční vztahy	40
Program Zelená karta ČSOP	42
Dům ochránců přírody v Praze	46
Poděkování	48
Hospodaření ČSOP v roce 2008	52
Rozvaha k 31. 12. 2008 (v celých tisících Kč)	53
Výkaz zisku a ztrát ke dni 31. 12. 2008	55
Výrok auditora	57
Summary, Zusammenfassung	58

KDO JSME

Český svaz ochránců přírody (ČSOP) je občanské sdružení jehož členy spojuje aktivní zájem o přírodu a životní prostředí. Naším posláním je ochrana a obnova přírody a krajiny, ekologická výchova a podpora trvale udržitelného života.

Naše činnost je velmi rozsáhlá a rozmanitá. Pečujeme o přírodně cenná území, provádíme přírodovědné průzkumy a mapování, prostřednictvím řady projektů se snažíme o zachování druhového bohatství živočichů a rostlin na území České republiky, pracujeme s dětmi a mládeží, provádíme vzdělávání a osvětu veřejnosti, pečujeme o zraněné a jinak handicapované živočichy, účastníme se rozhodování ve správních řízeních, podílíme se na ochraně kulturních památek a vyvíjíme celou řadu dalších aktivit.

Od většiny obdobně zaměřených organizací se odlišujeme tím, že svoji činnost provádíme především v základních organizacích, které mají vlastní právní subjektivitu, a prostřednictvím tisícovek dobrovolníků.

V září 2008 jsme oslavili již 29. výročí vzniku.

Tato výroční zpráva popisuje programy a činnosti, které ČSOP v roce 2008 koordinoval celorepublikově. Nezahrnuje informace o pestré činnosti našich základních organizací a dalších složek ČSOP.

ČLENOVÉ, ZÁKLADNÍ ORGANIZACE A JEJICH AKTIVITY

V řadách ČSOP jsou profesionální odborníci, zkušení dobrovolníci ale i ti, kteří prostě jen mají rádi přírodu.

V roce 2008 se řádně registrovalo 345 základních organizací (ZO) s celkem 5 219 členy, z toho bylo 9 organizací nových. V kolektivech Mladých ochránců přírody (MOP) pracovalo 3 266 řádně registrovaných členů. Individuálních členů (členů registrovaných přímo u ústředí ČSOP) bylo celkem 535, z toho 72 nových. Český svaz ochránců přírody v roce 2008 tedy registroval celkem 9 020 členů ČSOP. V rámci kolektivního členství se při ČSOP registrovalo 6 spřátelených organizací.

Že je naše činnost rozmanitá ukazuje i následující tabulka, která uvádí nejčastější aktivity Svazu a počty základních organizací, které se jimi zabývají.

Činnosti, kterým se ZO věnují	Počet ZO
Péče o krajinu a památky	
Údržba maloplošných chráněných území	127
Údržba ekologicky významných nechráněných území	107
Zřizování a údržba územních systémů ekologické stability	37
Údržba zeleně	110
Péče o kulturní památky	29
Okrašlovací činnost	48
Druhová ochrana	
Programy ochrany biodiverzity	94
Provádění přírodovědných průzkumů	82
Péče o handicapované živočichy	35
Záchranné chovy	14
Ochrana životního prostředí	
Ochrana vod	51
Ochrana ovzduší	16
Problematika těžby nerostů a hornin	13
Problematika odpadů	32
Lesní hospodaření	44
Problematika dopravy	
Silniční	20
Železniční	6

Vodní	3
Cyklistické	17
Zemědělství	37
Energetické úspory	19
Účast v EIA	12
Účast ve správních řízeních	59

Environmentální výchova

Systematická práce s kolektivem dětí a mládeže	76
Pořádání táborových pobytů v přírodě	63
Působení na neorganizované děti a mládež	120
Systematická práce s dětmi členů ZO	60
Pořádání kurzů, školení, seminářů v oblasti EVVO	53
Pořádání veřejně přístupných akcí a kampaní	114
Den Země	102
Uklidíme svět!	65
Provoz ekocentra, poradenského centra, infocentra	55
Provoz naučné stezky	64
Vydávání periodik	23
Vydávání ostatních tiskovin	46

Zpracováno dle údajů poskytnutých jednotlivými základními organizacemi.

V následující tabulce naleznete počty členů a ZO v jednotlivých krajích České republiky v roce 2008.

Kraj	Počet ZO	Členů v ZO	Počet indiv. členů	Členů v MOP	CELKEM
Jihočeský	24	359	35	166	560
Jihomoravský	36	457	54	80	591
Královéhradecký	18	262	30	102	394
Karlovarský	8	121	5	64	190
Liberecký	20	242	23	159	424
Moravskoslezský	36	504	43	50	597
Olomoucký	16	305	25	268	598
Praha	39	495	125	720	1 340
Pardubický	21	322	39	642	1 003
Plzeňský	15	281	24	248	553
Středočeský	50	882	56	398	1 336
Ústecký	19	293	24	63	380
Vysočina	18	355	25	190	570
Zlínský	25	341	27	116	484
	345	5 219	535	3 266	9 020

ÚSTŘEDÍ

Předseda ČSOP

RNDr. Libor Ambrozek (ČSOP Botič – Rokytky)

Výkonný místopředseda ČSOP

Mgr. Václav Izák (ČSOP Hády)

Ústřední výkonná rada ČSOP

Mgr. Roman Barták (ČSOP Salamandr)

Mgr. Michal Bláha (ČSOP Hořec)

Josef Cach (ZO ČSOP Novohradka)

PaedDr. Jan Eichler (ZO ČSOP Tilia)

RNDr. Yvonna Gaillyová, CSc. (ZO ČSOP Veronica)

Ing. Erik Geuss (ČSOP Dinosaurius)

František Groessl (ČSOP Libosváry)

PaedDr. Hana Grundová (ČSOP Podorlicko)

Ing. Daniel Horáček (ČSOP při SCHKO Jizerské Hory)

Mgr. Václav Izák (ČSOP Hády)

Ing. Karel Kříž (ČSOP Vlašim)

Ing. Jiří Kučera (ČSOP Hostivice)

Lumír Kuchařík (ČSOP Jeseník nad Odrou)

Ing. Michal Kulík (01/51 ZO ČSOP)

Mgr. Květa Morávková (ZO ČSOP Armillaria)

Petr Orel (ČSOP Nový Jičín)

Ing. Libor Palášek (ČSOP Jestřábník)

Ing. Ladislav Ptáček (ZO ČSOP Lipník)

Ing. Jiří Rous (ČSOP Teplice Fergunna)

Mgr. Radko Samek (ZO ČSOP Polabí)

Karel Suszka (ČSOP OLZA Návší)

Jana Stibralová (ČSOP Přírodovědný klub)

Jan Svoboda (ČSOP Chodov)

Ing. Libor Tandler (ČSOP Oriolus)

Ing. Václav Záruba (ČSOP Orlice)

RNDr. Jozef Zetěk (ČSOP Kněžice)

Ústřední kontrolní a revizní komise ČSOP

Karel Ferschmann (ČSOP Radnice)

Ing. Martin Klaška (ČSOP Salamandr)

Pavel Moulis (ČSOP Rokycany)

Předsedové odborných komisí

Předseda Komise ochrany přírody **R. Barták**

Předsedkyně Komise pro práci s dětmi a mládeží **J. Stibralová**

Předseda Komise ekologické výchovy **J. Zeťek**

Předseda Komise zahraničních vztahů **V. Izák**

Předsednictvo ÚVR ČSOP

Sedmičlenné předsednictvo je vždy tvořeno předsedou ČSOP, výkonným místopředsedou ČSOP a předsedy odborných komisí. Další členové PÚVR se volí z členů ÚVR. V roce 2008 byli volenými členy předsednictva **Y. Gaillyová** a **K. Kříž**.

Kancelář ČSOP

Ústřední výkonná rada si pro zajištění základních činností ČSOP zřizuje svoji Kancelář. V roce 2008 pracovala v následujícím složení:

Kateřina Adámková – koordinátorka programu Ochrana biodiverzity a Akce Žába

Jiřina Borecká – sekretářka – od října

Alena Čepická – koordinátorka zahraničních vztahů

Alena Hájková † – sekretářka, zajištění technické stránky chodu kanceláře

Petr Janeček – registrace členské základny, od července koordinátor Ekocenter ČSOP

Ivana Mizerovská – zajištění práce se členy a dárci, koordinátorka projektu Uklidíme svět! – do února

Honza Moravec – zástupce ředitele Kanceláře pro odborné programy, koordinátor programu Místo pro přírodu, šéfredaktor časopisu Krása našeho domova

Jana Kolářová – koordinátorka projektu Síť vzdělávacích a informačních center v CHKO a Ekocenter ČSOP – do června

Zdeňka Nezmeškalová – koordinátorka programu Národní síť záchranných stanic – do září

Jaroslav Síbrt – zástupce ředitele Kanceláře pro práci s členskou základnou a veřejností, internetová prezentace ČSOP, redaktor Depeší ČSOP

Petr N. Stýblo – ředitel Kanceláře, koordinátor projektu Živá zahrada

Zuzana Sýkorová – koordinátorka programu Blíž přírodě a komunikace s dárci a příznivci

Jan Vít – vedoucí ekocentra Domu ochránců přírody – od září

Tereza Vláčilová – koordinátorka programu Uklidíme svět, prodeje publikací a vedoucí knihovny – od října

Dagmar Zieglerová – koordinátorka programu Národní síť záchranných stanic – od října

Čestná rada ČSOP

Rada pomáhá rozvíjet, propagovat a prosazovat činnost a zájmy ČSOP.

Prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc. (předseda)

PhDr. Petr Dolejský

Doc. RNDr. Karel Hudec, DrSc.

Prof. Ing. Jan Jeník, CSc.

Dr. Constantin Kinský

Čestmír Klos

RNDr. Jiří Kulich

RNDr. Jan Květ, CSc.

RNDr. Ladislav Miko, Ph.D.

JUDr. Svatomír Mlčoch

Zuzana Norisová

Ing. Jiří Oliva

RNDr. František Pelc

Ing. Pavel Pešout

PhDr. Přemek Podlaha

Stanislav Rampas

RNDr. Jitka Seitlová

Ing. Jaroslav Ungerman, CSc.

Ing. František Urban

OCHRANA BIODIVERZITY

Zachování a obnova druhové rozmanitosti, péče o cenné biotopy či podpora ohrožených druhů rostlin a živočichů patří mezi základní poslání Svazu. Tyto a mnoho dalších činností je do značné míry zastřešeno národním programem Ochrana biodiverzity, který ČSOP koordinuje již desátým rokem.

V rámci programu probíhá například mapování výskytu orchidejí, vážek, lesních mravenců, obojživelníků, velkých šelem, ale také starých krajových odrůd ovocných dřevin. Kromě mapování, které přináší cenné informace pro ochranu přírody, byly realizovány rozmanité podpůrné činnosti určené pro vybrané druhy organismů. Byly tak například čištěny, opravovány a nově instalovány hnízdní podložky a budky pro dravé či zpěvné ptáky, čápy či netopýry. V období tahu obojživelníků byly zajištěny desítky úseků silnic a přeneseny tisíce jedinců, pro plazy byly budovány či obnovovány suché kamenné zídky, pro ledňáčky bylo upraveno několik břehových úseků podél vodních toků atd. Důležitou součástí programu je také osvětová a propagační činnost.

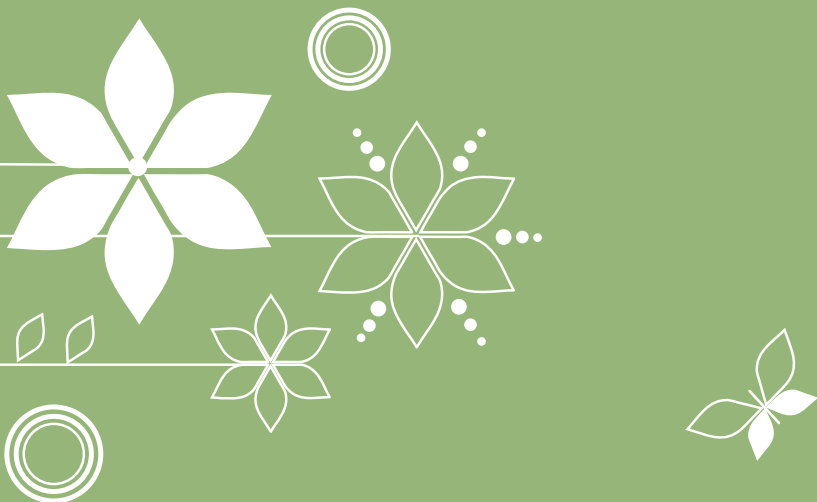
Téměř 4 miliony Kč rozdělil ČSOP v rámci tohoto programu na realizaci 284 projektů, do kterých se zapojilo 86 organizací ČSOP a 14 dalších občanských sdružení. Realizaci programu Ochrana biodiverzity významně podpořily Ministerstvo životního prostředí a Lesy České republiky, s. p.

Přehled o počtech projektů a výši jejich podpory v rámci národního programu Ochrana biodiverzity v roce 2008 udává následující tabulka.

Díčí program	Počet proj. v r. 2008	Podpora realiz. projektů v Kč	Odborný garant
Ohrožené a chráněné druhy motýlů	12	134 500	Bc. Jiří Beneš (individuální člen)
Vážky	13	155 954	RNDr. Aleš Dolný (ČSOP Vlašim)
Formica	11	108 640	Mgr. Milan Daďourek (ČSOP Bory)
Bombus a ostatní ohrožené včely	0	0	RNDr. Miroslav Pavelka (ČSOP Valašské Meziříčí)
Lesní hmyz (mimo Formica)	4	28 000	RNDr. Ivan Horčíčko Csc. (ČSOP Satyrus)
Rak	6	86 000	RNDr. Miloš Holzer (ČSOP Astacus)
Oborové projekty (bezobratlí)	2	21 000	x
Ohrožené a chráněné ryby a kruhoústí	1	9 000	RNDr. Lubomír Hanel CSc. (ČSOP Vlašim)
Sledování a ochrana obojživelníků	26	244 693	Ing. Jiří Vojar, Ph.D. (ČSOP Hasina)
Sledování a ochrana plazů	8	102 000	RNDr. Blanka Mikátová (ČSOP Veronica)

Ptáci zemědělské krajiny	14	105 500	Daniel Křenek (ČSOP Orchidea Valašsko)
Alcedo	11	135 000	Mgr. Pavel Čech (ČSOP Alcedo)
Sledování a ochrana dravců a sov	26	260 500	Petr Orel (ČSOP Nový Jičín)
Ciconia a ostatní brodiví	10	132 000	Mgr. Stanislav Chvapil, prom. ped. (ČSOP Ciconia)
Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků v lesích	20	198 646	Bc. Jaroslav Koleček (ČSOP Radhošť)
Ptáci a ostatní obratlovci okolí lidských sídel	6	305 530	Ing. Petr Stýblo (ČSOP Dolní Roblín)
Sledování a ochrana netopýrů	12	161 000	RNDr. Mojmír Vlašín (ČSOP Veronica)
Ochrana velkých šelem	8	147 500	Ludvík Kunc (ČSOP Valašské Meziříčí)
Oborové projekty (obratlovci)	3	63 000	x
Orchideje	9	69 000	RNDr. Ivana Jongepierová (ČSOP Bílé Karpaty)
Obnova květnatých luk	1	25 000	RNDr. Ivana Jongepierová (ČSOP Bílé Karpaty)
Ohrožené druhy bylin v lesích	8	128 000	Ing. Václav Somol, CSc. (ČSOP Silvatica)
Ochrana vodních a mokřadních ekosystémů v lesích	14	324 000	RNDr. Miloš Holzer (ČSOP Astacus)
Invazní druhy rostlin	14	208 500	Mgr. Květa Morávková (ČSOP Armillaria)
Krajové odrůdy ovocných dřevin	17	209 000	Mgr. Radoslav Vlček, Ph.D. (ČSOP Salamandr)
Ohrožené druhy lesních dřevin	12	152 000	Ing. Karel Kříž (ČSOP Vlašim)
Zajištění péče o území navržená do soustavy NATURA 2000	4	190 900	Ing. Martin Dušek (ČSOP Kateřinky)
Oborové projekty (rostliny a houby)	12	153 850	x
CELKEM	284	3 858 713	

POZEMKOVÉ SPOLKY – MÍSTO PRO PŘÍRODU

Myšlenka pozemkových spolků stojí na předpokladu, že nejlépe může nevládní organizace ochránit cenné lokality či objekty, pokud k nim má dlouhodobá práva (vlastnictví, pronájem, věcné břemeno).

Na podporu rozvoje pozemkových spolků v České republice vyhlásil Český svaz ochránců přírody program Místo pro přírodu. Jde o program otevřený, při jeho realizaci spolupracuje ČSOP s řadou dalších organizací. Náplň programu lze zhruba rozdělit do čtyř okruhů – akreditace pozemkových spolků, jejich finanční podpora, metodická podpora (včetně zajištění vzájemného kontaktu) a veřejná sbírka na výkupy přírodně důležitých pozemků.

Aktuální informace o hnutí pozemkových spolků, potřebné kontakty i veškeré dokumenty najdou zájemci na <http://pozemkovespolky.csop.cz>.

V čele programu Místo pro přírodu stojí Rada Národního pozemkového spolku:

Mgr. Roman Barták (ÚVR ČSOP)

PhDr. Pavel Bureš (Národní památkový ústav)

Mgr. Václav Izák (Pozemkový spolek Hády)

Mgr. Miroslav Janík (Pozemkový spolek Kosenka)

Martin Kludys (Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka)

Mgr. Michal Krátký (Pozemkový spolek Sagittaria)

RNDr. Josef Pašek (Pozemkový spolek Radnice)

Ing. Ladislav Ptáček (ÚVR ČSOP)

Mgr. Tomáš Růžička (Nadace Partnerství)

Ing. Petr Stloukal (MŽP ČR)

RNDr. Jiří Stonawski (Lesy České republiky, s. p.)

RNDr. Vlastislav Vlačih – předseda Rady NPS (Pozemkový spolek Milý)

AKREDITACE

Jednou ze stěžejních činností programu je akreditace pozemkových spolků. Vzhledem k tomu, že v našem právním řádu není pojem pozemkového spolku nijak ošetřen, snaží se akreditace zabránit jeho zneužití. Akreditace je pro pozemkový spolek osvědčením, že splňuje všechna určená kritéria (existence dlouhodobých práv k pozemku, hospodaření na pozemku v zájmu ochrany přírodního a kulturního dědictví, dodržování etického kodexu pozemkových spolků) a pro jeho partnery zárukou důvěryhodnosti. V roce 2008 pracovalo celkem **55 akreditovaných pozemkových spolků**, z toho 17 mimo ČSOP:

Pozemkový spolek aluvia dolního toku řeky Dyje	ČSOP Břeclav
Pozemkový spolek Berkut	ČSOP Berkut
Pozemkový spolek Botič–Rokytka	ČSOP Botič–Rokytka
Pozemkový spolek Čertoryje	ČSOP Bílé Karpaty
Pozemkový spolek Český ráj	ČSOP Křižánky
Pozemkový spolek Domov	ČSOP Jeseník nad Odrou
Pozemkový spolek Fergunna	ČSOP Teplice-Fergunna
Pozemkový spolek Gallinago	ČSOP Pobočka na Vysočině
Pozemkový spolek Hády	ČSOP Pozemkový spolek Hády
Pozemkový spolek Hamerský potok	Hamerský potok, o.s.
Pozemkový spolek Hasina	ČSOP Hasina Louny
Pozemkový spolek Jablokoň	ČSOP Pálava
Pozemkový spolek JJHS pro přírodu a památky severovýchodních Čech	Jizersko-Ještědský horský spolek
Pozemkový spolek Kosenka pro přírodu, krajinu a památky Valašskoklobucka	ČSOP Kosenka
Pozemkový spolek Lednice	ČSOP Lednice
Pozemkový spolek Lunaria	Lunaria, o.s.
Pozemkový spolek Meandry Odry	ČSOP Fulnek
Pozemkový spolek Meluzína	EC Meluzína RCAB
Pozemkový spolek Milkovické údolí	Milkovický přírodně společenský kroužek
Pozemkový spolek Milý	ČSOP Launesia
Pozemkový spolek Mokřady a louky Liberecka	ČSOP Armillaria
Pozemkový spolek Moravice	ČSOP Opava
Pozemkový spolek Natura	ČSOP Ekochof

Pozemkový spolek Niva	Pozemkový spolek Niva
Pozemkový spolek Olza	ČSOP Olza
Pozemkový spolek PermaLot	PermaLot
Pozemkový spolek Pobečví	ČSOP Lipník nad Bečvou
Pozemkový spolek Podbeskydí	ČSOP Kunčice pod Ondřejníkem
Pozemkový spolek Podhorácko	ČSOP Kněžice
Pozemkový spolek Polabí	ČSOP Polabí
Pozemkový spolek Ponikva	ČSOP Ponikva
Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka	ČSOP Vlašim
Pozemkový spolek Prostějovsko	ČSOP – RS IRIS
Pozemkový spolek Radnice	ČSOP Radnice
Pozemkový spolek Rýžoviště	ČSOP Rýžoviště
Pozemkový spolek Sagittaria	Sagittaria – sdruž. pro ochr. přírody střední Moravy
Pozemkový spolek Sázava	ČSOP Sázava
Pozemkový spolek Severní Prácheňsko	o.s. Severní Prácheňsko
Pozemkový spolek Severního Plzeňska	ČSOP Plzeňsko
Pozemkový spolek Sihla	ČSOP Salamandr
Pozemkový spolek Silvatica	ČSOP Silvatica
Pozemkový spolek Slavkovského lesa	ČSOP Kladská
Pozemkový spolek Spálené Poříčí	ČSOP Spálené Poříčí

Pozemkový spolek Společnosti přátel přírody	Společnost přátel přírody
Pozemkový spolek Studénka	ČSOP Studénka
Pozemkový spolek Suchopýr	Suchopýr, o.p.s.
Pozemkový spolek Šance pro Draha	VAVÁKY – Společnost pro oživení venkova
Pozemkový spolek Tradice Bílých Karpat	Tradice Bílých Karpat, o.s.
Velkojaroměřský pozemkový spolek	ČSOP Jaroměř
Pozemkový spolek Veronica	Nadace Veronica
Pozemkový spolek Vladař	ČSOP Alter Meles
Pozemkový spolek Vulkán	ČSOP Františkova Lázně
Pozemkový spolek Vysočina ochránců přírody a ornitologů	ČSOP Kámen
Pozemkový spolek Zázmoníky	Sdružení pro venkov
Pozemkový spolek Žabí ráj	Muzeum přírody Český ráj, o.s.

FINANČNÍ PODPORA

V rámci výběrového řízení na podporu pilotních a rozvojových projektů pozemkových spolků, financovaného tradičně Ministerstvem životního prostředí, bylo v roce 2008 podáno 29 projektů. K finanční podpoře byly schváleny všechny podané projekty, dva z nich následně nebyly realizovány. 8 projektů (tedy téměř 30%) bylo realizováno subjekty mimo ČSOP. Projekty byly podpořeny částkou 1 061 924 Kč.

V rámci projektů byla mimo jiné získána vlastnická práva k 15,3 ha přírodně hodnotných pozemků (v rámci projektů byla hrazena pouze administrativa související s převzetím vlastnických práv, ne samotné výkupy!), uzavřeny byly nové nájemní, podnájemní a výpůjční smlouvy

na 38 ha a dobrovolné dohody s vlastníky o spolupráci či souhlasy s údržbou na 46,49 ha přírodně cenných pozemků, prodlouženy či obnoveny byly smlouvy a dohody na 14 ha pozemků, byl vydán 1 leták o činnosti pozemkového spolku, 5 letáků o zájmových lokalitách pozemkových spolků, jedna brožura o lokalitách v péči pozemkového spolku, dvoje pohlednice lokalit pozemkového spolku a na zájmových lokalitách bylo osazeno 14 informačních panelů.

INFORMACE A SETKÁVÁNÍ

Pravidelné Výroční setkání pozemkových spolků s řadou odborných seminářů a exkursí se tentokrát uskutečnilo 4.–5. 4. 2008 v Bořeticích s účastí 46 osob.

I v roce 2008 pokračovala bezplatná právní pomoc pro všechny akreditované pozemkové spolky a realizátory projektů při sestavování smluv, majetkových nejasnostech a dalších „pozemkospolkových“ právních problémech, pojištění zodpovědnosti za škody způsobené třetím osobám pro všechny akreditované pozemkové spolky, stejně jako rozesílání informací o finančních zdrojích, legislativních změnách, zajímavých seminářích či metodických publikacích. Nově byl pozemkovým spolkům zajištěn bezplatný přístup k digitálním pozemkovým mapám (před spuštěním veřejného serveru ČÚZK).

Pro zájemce o založení pozemkového spolku byla vydána aktualizovaná verze brožury Zakládáme pozemkový spolek. Tato brožura v pdf verzi byla umístěna též na webových stránkách.

VEŘEJNÁ SBÍRKA

Cílem veřejné sbírky „Místo pro přírodu“ je získání finančních prostředků pro výkupy jednak přírodovědně cenných pozemků, kterým hrozí akutní nebezpečí (vykácení lesa, odvodnění mokřadu, rozorání květnaté louky), jednak pozemků vhodných k “návratu přírody” (revitalizace vodních toků, výsadby biocenter a biokoridorů). Vedlejším, avšak neméně důležitým efektem kampaně je i popularizace myšlenky pozemkových spolků a možnosti ochrany přírodního a kulturního dědictví prostřednictvím vlastnických vztahů mezi širokou veřejností

Během roku 2008 se nám podařilo na konto kampaně vybrat 913 566 Kč a vykoupit dalších 14,09 ha přírodně cenných pozemků na šesti lokalitách: Ščúrnic (přes sto let staré přírodě blízké jedlové a jedlobukové porosty v Bílých Karpatech), Bělá (komplex cenných luk na Prostějovsku), Lipiny (stepní stráně na jižní Moravě), Kamenec (různorodý, zejména entomologicky cenný komplex luk a křovin na Rokycansku), Jindřichovice pod Smrkem (postupně revitalizované louky s doprovodnou zelení na Frýdlantsku) a V lnygu (lužní les na Ostravsku). Konto kampaně je **999922/0800**, bližší informace najdete na **www.mistoproprirodu.cz**. Generálním partnerem kampaně Místo pro přírodu je akciová společnost Metrostav.

NÁRODNÍ SÍŤ ZÁCHRANNÝCH STANIC

Program Národní síť záchranných stanic koordinuje činnost 24 center, pečujících o poraněné či jinak handicapované volně žijící živočichy s cílem připravit je na návrat do přírody. Záchranné stanice pokrývají svou působností území celé České republiky. Každá z členských stanic má přiděleno území, na kterém zajišťuje komplexní péči o poraněná zvířata (odvoz, první pomoc, zajištění veterinární péče, rehabilitaci, přípravu před vypuštěním a samotné vypuštění do volné přírody). Důležitou činností záchranných stanic je osvěta zaměřená na odstraňování příčin zranění, na zbytečné odebrání mláďat z přírody a bezproblémové soužití lidí a volně žijících živočichů. Podobný projekt sítě záchranných stanic pokrývajících svou působností důsledně celé území státu je ve světě ojedinělý.

V roce 2008 přijaly záchranné stanice 10 492 volně žijících živočichů, z toho 8851 jedinců bylo ošetřeno na stanicích a 1641 přemístěno (nejvíce netopýři, obojživelníci a škeble). Nejčastějšími důvody příjmu byla zranění a opuštěná mláďata (bylo ošetřeno 2572 ptačích mláďat a 1941 z nich bylo vypuštěno, tj. 75 %). Celkem bylo vypuštěno 52 % přijatých zvířat, zahynulo nebo muselo být utraceno 33 % zvířat. Z přijatých 218 druhů zvířat fauny ČR je 32 % zařazeno mezi druhy zvláště chráněné (1 % kriticky ohrožení, 21 % silně ohrožení, 10 % ohrožení).

Nejčastěji přijímaným druhem byla poštolka obecná (1327 jedinců), dále pak jezek západní (1194 jedinců) a káně lesní (487 jedinců).

V roce 2008 byla zrušena přidružená stanice na Svatém Kopečku při ZOO Olomouc. O území v působnosti této stanice se podělily ZS Němčice, ZS Stránské a ZS Bartošovice.

Záchranné stanice Národní sítě v roce 2008

Název členské stanice	Provozovatel	Telefon
Záchranná stanice při NPR Soos	Městské muzeum Františkovy Lázně	354 542 033 737 769 354
ČSOP ZO TOS – Záchranná stanice Tachov	ČSOP Tachov	608 154 180
Záchranná stanice živočichů Plzeň	DES OP Plzeň	777 145 960 777 194 095
Záchranná stanice živočichů Rokycany	ČSOP Rokycany	371 722 686 603 239 922
Záchranná stanice poraněných živočichů Spálené Poříčí	ČSOP Spálené Poříčí	371 594 842 728 117 903
Podkrušnohorský zoopark Chomutov	Město Chomutov	474 629 917 777 110 096
Falco – severočeská stanice ochrany fauny, Dolní Týnec	ČSOP Litoměřice	606 280 121 721 940 170
Aves Kladno	Aves, o. s.	602 336 014 723 468 462
Záchranná stanice pro divoká a exotická zvířata Praha-Jinonice	ČSOP Dolní Břežany	602 205 070
Stanice pro zraněné a handicapované živočichy, Pátek u Poděbrad	ČSOP Polabí	603 864 822
Stanice pro handicapované živočichy ČSOP Vlašim	ČSOP Vlašim	317 845 169 777 800 460

Stanice pro zraněné živočichy Votice	Ochrana fauny ČR, o. s.	317 813 178 603 259 902
Záchranná stanice živočichů Makov	ČSOP Makov	382 279 159 724 090 220
ZOO Ohrada, Hluboká nad Vltavou	Jihočeský kraj	723 361 181 387 002 211
Stanice pro handicapované živočichy, Libštát	ČSOP Křižánky	732 228 801
Záchranná stanice Jaroměř	ČSOP Jaro Jaroměř	605 251 434 603 847 189
Stanice ochrany přírody Pasíčka, Bor u Skutče	ČSOP Novohradka	469 321 396 603 535 994
Záchranná stanice volně žijících zvířat Zelené Vendolí	ČSOP Zelené Vendolí	604 830 851 732 408 030
Stanice ochrany fauny Pavlov	AOPK ČR	569 721 293 724 329 583
Zoologická zahrada města Brna	Město Brno	721 235 232 546 432 311
Stanice pro záchranu živočichů, Němčice nad Hanou	ČSOP Němčice	602 587 638
Záchranná stanice Buchlovice	ČSOP Buchlovice	732 250 240
Záchranná stanice Stránské	ČSOP Stránská	554 291 000 777 256 577
Stanice pro záchranu živočichů v Bartošovicích na Moravě	ČSOP Nový Jičín	556 758 675 723 648 759

ZVÍŘE V NOUZI

Cílem kampaně je upozornit na finanční náročnost péče o poraněná zvířata a umožnit veřejnosti přispět na jejich záchranu. Kampaň poukazuje též na příčiny poranění těchto zvířat, jejichž zdrojem je ve většině případů člověk a jeho činnost. Prostředky vybrané ve sbírce jsou rozděleny záchranným stanicím Národní sítě stanic.

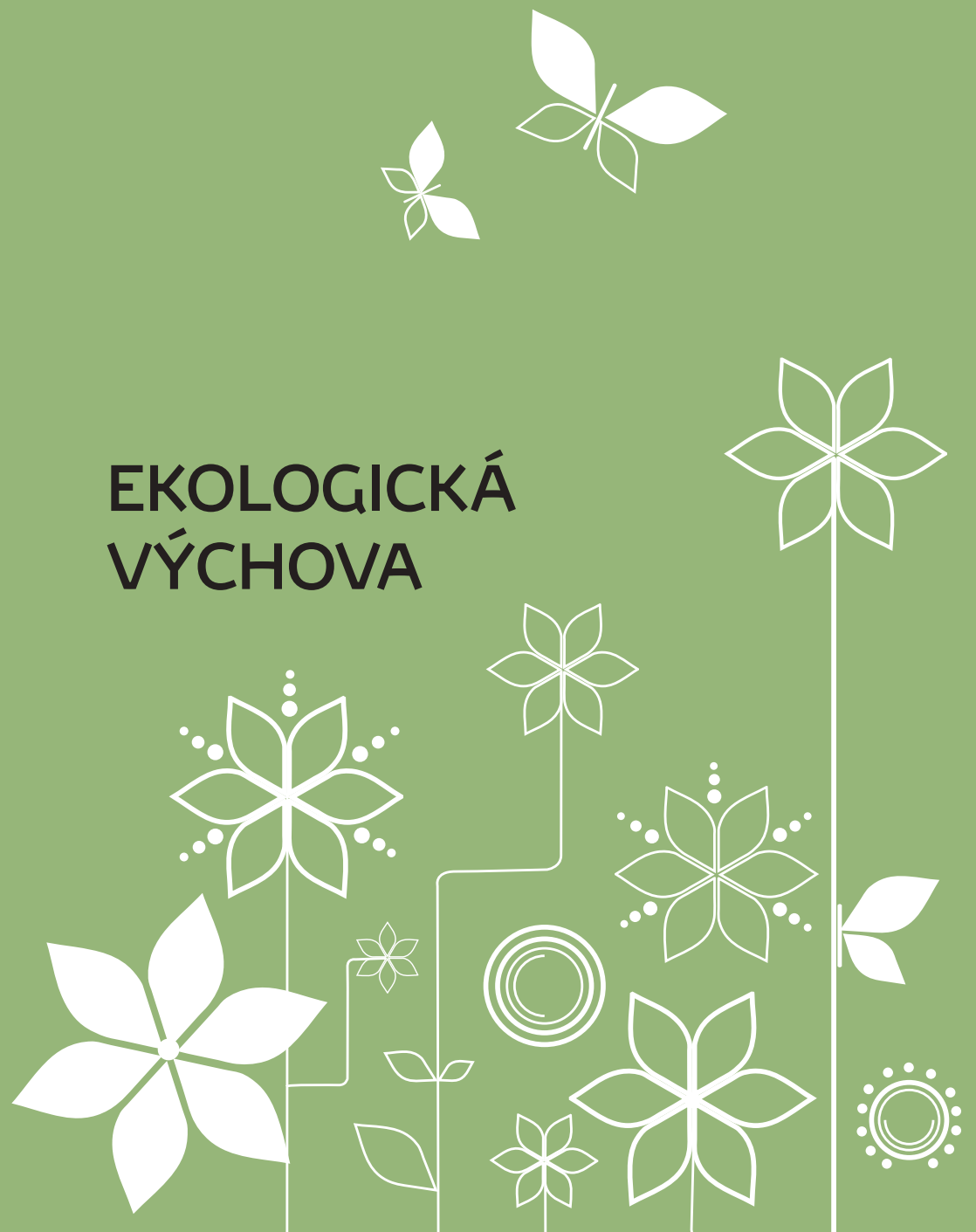
V červnu 2008 bylo po 3 letech uzavřeno první kolo veřejné sbírky Zvíře v nouzi, celkem bylo vybráno 1 401 602 Kč, přišlo 19 115 dárcovských sms. Následně bylo otevřeno 19. 9. 2008 kolo druhé. V roce 2008 bylo zasláno na účet 367 350 Kč, prostřednictvím 2860 dárcovských sms přišlo dalších 77 220 Kč.

Přispět lze na účet číslo **33553322/0800** nebo zasláním dárcovské SMS ve tvaru **DMS ZVIREVNOUZI** na číslo **87 777** (cena DMS je 30 Kč, Zvíře v nouzi obdrží 27 Kč). Od roku 2008 funguje i novinka – DMS Roční podpora. Při odeslání **DMS ROK ZVIREVNOUZI** na stejné telefonní číslo se dárci odečte 30 Kč každý měsíc po dobu jednoho roku. Více informací najdete na www.zvirev nouzi.cz.

Generálním partnerem Národní sítě záchranných stanic i sbírky Zvíře v nouzi je Nadace České Spořitelny. Národní síť záchranných stanic významně podporují Ministerstvo životního prostředí, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a Lesy České republiky, s. p. Dalším významným partnerem sbírky je Fórum dárců.

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA

Otevřenost a komunikace jsou předpokladem pro důvěru partnerů i veřejnosti. Proto je ekologická výchova a osvěta podstatnou součástí aktivit ČSOP. Jejím prostřednictvím se snažíme přiblížit veřejnosti obsah naší práce, nabídnout informace o stavu přírody a životního prostředí i seznámení s možnostmi jejich ochrany a šetrného způsobu života.

PRÁCE S DĚTMI A MLÁDEŽÍ

(Podle Výroční zprávy Sdružení Mladých ochránců přírody ČSOP)

Sdružení Mladých ochránců přírody ČSOP zajišťuje, koordinuje, organizuje,... veškerou práci s kolektivy Mladých ochránců přírody (MOP). Sdružení MOP je zájmový článek Českého svazu ochránců přírody s celostátní působností. Je držitelem statutu „Organizace uznaná MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží“.

Mladí ochránci přírody

Kolektivy Mladých ochránců přírody a jejich členové bývají zkráceně nazýváni MOPíci. Jedná se o skupiny dětí a mládeže, které v součinnosti s některou ZO ČSOP vyvíjejí aktivity zaměřené na poznávání přírody a na její ochranu. MOPíci působí na území celé naší republiky, scházejí se ve svých klubovnách na pravidelných schůzkách během týdne, jezdí na turistické a poznávací výpravy do přírody, pomáhají při mapování a sčítání káňat, netopýrů, labutí, orchidejí atd., účastní se ochrannářských brigád, pořádají tábory, akce pro veřejnost, ... To vše díky aktivitě dětí a samozřejmě díky obětavosti vedoucích a dalších spolupracovníků, kteří tuto náročnou činnost vykonávají ve svém volném čase, bez nároku na odměnu.

V roce 2008 bylo registrováno **120 kolektivů MOP s 3 266 členy**. V rámci celoroční činnosti MOPíci uskutečnili:

- 5 213** pravidelných schůzek kolektivů
- 6 808** jednodenních víkendových děťodnů
- 17 832** vícedenních víkendových děťodnů
- celkem **88** táborů (přesněji: 25 172 děťodny)

Zelená stezka – Zlatý list

Celorepubliková přírodovědně-ekologická soutěž pro dětské kolektivy s hlubším zájmem o přírodu a její poznávání. V roce 2008 proběhl již 36. ročník této soutěže, kterého se v místních a krajských kolech prokazatelně zúčastnilo 3051 dětí.

Finálové národního kola se konalo formou týdenního soustředění **16.–22. 6. 2008** v Orlických horách s účastí 164 dětí + 20 vedoucích + 11 odborníků + 3 organizátoři.

Ekologická olympiáda

Soutěž prakticky navazující na „dětskou“ Zelenou stezku – Zlatý list a je určena **pro talentovanou středoškolskou mládež**, která si atraktivní formou porovná své znalosti ekologie se svými kolegy z jiných škol z území celé ČR. Zajímavostí této soutěže je i praktická část (v minulosti např. kosení louky, sázení stromu, vytvoření projektu zkvalitnění dopravního systému,...). **Národní kolo 12. ročníku** se konalo v SEV Libereckého kraje **od 7. do 11. května** a zajišťovala jej 36/02 ZO ČSOP při SCHKO Jizerské hory. Celé soutěže se zúčastnil 551 účastník z více než 100 středních škol.

Stříbrná nit

Celoroční soutěž dětských kolektivů zaměřená na poznávání přírodních vztahů a jevů (přírodovědné náměty 65%), konkrétní ochranu životního prostředí (15%) a využívání volného času „netelevizním“ způsobem (tradiční výrobky, lidové zvyky apod. 20%). Cílem soutěže je poznávat přírodu a chránit ji nejen vlastní prací, ale i způsobem života. **16. ročník soutěže** byl v roce 2008 ukončen za účasti **21 kolektivů**.

Pohledy do přírody

13. ročník fotografické soutěže směřující do oblasti poznávání a ochrany přírody nabídl v roce 2008 tato témata: Mráz čaruje, Snídaně v trávě, Poslední mohykán a Příroda se probouzí. Sešlo se celkem 269 fotografií od 56 autorů. Nejlepší snímky byly publikovány v časopise Lesu zdar a na několika samostatných výstavách.

Prameny a studánky

Celostátní kampaň s cílem probudit zájem o zanikající volně přístupné zdroje pitné vody. V dubnu byl na doméně www.estudanky.cz zahájen otevřený internetový **Národní registr pramenů a studánek** (do konce roku bylo zaregistrováno 763 zdrojů z celé republiky) a zároveň již devátým rokem pokračovala celostátní kampaň „Zachraňme studánky“ k zajištění údržby studánek v přírodě v rámci dlouhodobého patronátu nad vybraným vodním zdrojem.

Hledání jara

1 703 účastníků (školních tříd, dětských kolektivů, jednotlivců, ...) se zúčastnilo **7. ročníku** akce, která proběhla **od 11. do 13. dubna**. Účastníci sledovali v celé naší republice jevy, podle kterých lze určit přicházející jaro. Průběžné výsledky i závěrečné shrnutí bylo zveřejněno na internetu, každý účastník obdržel písemné vyhodnocení akce.

Depeše JUV.

Metodický zpravodaj pro mimoškolní ekologickou výchovu dětí a mládeže, který vychází pravidelně každý měsíc. Obsahem jsou „úřední“ zprávy, informace o připravovaných akcích i o činnosti kolektivů, metodické poznámky, informace o zajímavých knihách, přírodovědné soutěže a hříčky. Část příspěvků je přímo z dílen jednotlivých kolektivů.

Z dalších akcí a zajišťovaných aktivit

Jmenovat lze například pořádání **akreditovaných kvalifikací pro vedoucí dětských kolektivů**, pořádání **seminářů a výměn zkušeností**, projekt **Adresáře výměnného ubytování (AVU)**, provoz **EkoCentra a Ekotéky**, metodické **zásilky pro kolektivy MOP** atd.

Celostátní projekty Sdružení Mladých ochránců přírody ČSOP tradičně podporuje především Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, Lesy ČR, s. p.

Bližší informace o aktivitách Sdružení MOP jsou obsaženy v samostatné Výroční zprávě Sdružení a na www.smop.cz.

EKOCENTRA ČSOP

Ekocentra jsou zřizována základními organizacemi, zájmovými nebo regionálními sdruženími ČSOP. Jejich posláním je environmentální vzdělávání, výchova a osvěta. Mezi hlavní činnosti ekocenter patří spolupráce se školami, organizace akcí pro veřejnost, pořádání soutěží a exkurzí, vydávání publikací a materiálů, ekoporadnictví, spolupráce se státní správou a samosprávou aj.

Činnost Ekocenter ČSOP koordinuje Komise ekologické výchovy. V roce 2005 byla ÚVR PÚVR ČSOP předložena a schválena Směrnice ÚVR ČSOP pro „Ekocentra ČSOP“, která upravuje podmínky pro akreditaci Ekocenter ČSOP.

Program rozvoje ekocenter ČSOP významně podporují Lesy České republiky, s. p.

Akreditovaná ekocentra ČSOP

Podle charakteru své činnosti se může ekocentrum akreditovat jako osvětové, výukové, vzdělávací nebo poradenské (ekoporadna). Jedno ekocentrum přitom může být akreditováno ve více těchto činnostech.

Ekocentrum osvětové – hlavní činností je pořádání akcí pro veřejnost (např. Den Země, Vítání ptačího zpěvu, Uklidíme svět) přednášky, výstavy, exkurze aj.

Ekocentrum výukové – je specializováno na ekovýchovné výukové programy pro děti a studenty ve školách a v dětských oddílech

Ekocentrum vzdělávací – pořádá semináře, workshopy a školení pro pedagogické pracovníky, zaměstnance veřejné správy, členy neziskových organizací apod.

Ekocentrum poradenské – jedná se o ekoporadnu, kde jsou zodpovídány dotazy a poskytovány konzultace širokému spektru klientů

Ekocentra ČSOP byla podpořena ve výběrových řízeních My a les 2008 a Dřevo 2008 částkou 900 150 Kč.

Následující tabulka uvádí typy akreditovaných činností, kterým se věnovala Ekocentra ČSOP v roce 2008.

Název ekocentra	Místo působení	Zřizovatel	osvětové	výukové	vzdělávací	poradenské
Ekocentrum Botič-Rokytky	Praha	ČSOP Botič-Rokytky	x			
Ekocentrum Jižní město	Praha 8	01/44 ZO ČSOP	x	x		
Ekocentrum Koniklec	Praha 3	ČSOP Koniklec		x		
Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim	Vlašim	ČSOP Vlašim	x		x	x
Ekocentrum ČSOP	Votice	ČSOP Votice	x			x
Ekocentrum Klenice	Mladá Boleslav	ČSOP Klenice	x			
Polabské ekocentrum	Nymburk	ČSOP Polabí	x	x	x	x
Valašské ekocentrum	Valašské Meziříčí	ČSOP Severomoravské RS	x		x	x
Centrum EV Zvoneček	Vrané n. Vltavou	ČSOP Zvoneček	x	x	x	x
Středisko EV Šípek	Český Krumlov	ČSOP Šípek		x		
Středisko ekologické výchovy Mravenec	Pelhřimov	ČSOP – SEV Mravenec	x	x	x	x
Makov	Písek	ČSOP Makov	x			
Ekocentrum ČSOP Strakonice	Strakonice	ČSOP Strakonice	x			
Ekocentrum Spálené Poříčí	Spálené Poříčí	ČSOP Spálené Poříčí	x	x		x
Ekocentrum ČSOP Rokycany	Rokycany	ČSOP Rokycany	x	x		x
Ekocentrum Radnice	Radnice	ČSOP Radnice	x	x	x	x
Ekocentrum Chodováček	Chodov	ČSOP Chodov	x	x		x
Terénní základna EV Buk	Krásná Lípa	ZO ČSOP Tilia	x	x		x
Severočeské centrum ochránců přírody Tilia	Ústí nad Labem	ZO ČSOP Tilia	x		x	x
Centrum ochrany přírody SLŠ Šluknov	Šluknov	ČSOP při SLŠ Šluknov	x			
Armilaria	Liberec 14	ČSOP Armilaria	x	x	x	x
Stanice EV Ciconia	Roudnice n. Labem	ČSOP Ciconia	x	x		x
Falco	Litoměřice	37/02 ZO ČSOP	x			x

Orlice	Hradec Králové	ČSOP Orlice	x			
Ekocentrum Pasíčka	Bor u Skutče	ČSOP Novohradka		x		
Ekocentrum Věžák	Turnov	ČSOP Křižánky	x			x
Červenka	Česká Třebová	ČSOP Zlatá studánka	x	x	x	x
Centrum Veronica Hostětín	Brno	ČSOP Veronica	x		x	x
Veronica	Brno	ČSOP Veronica	x		x	x
Ekostředisko mládeže Jelenice	Pozořice	ČSOP Pozořice	x			
CEV Pálava	Mikulov	ČSOP Centrum EV Pálava	x	x		x
Ekocentrum Kosenka	Valašské Klobouky	ČSOP Kosenka	x	x	x	x
Ekocentrum ČSOP Bílé Karpaty	Veselí n. Moravou	ČSOP Bílé Karpaty		x		
Terénní ekologické středisko Boří	Zdounky	ČSOP Divoky		x		
IRIS	Prostějov	ČSOP – RS Iris	x	x	x	x
Chaloupky	Okříšky	ČSOP Kněžice	x			
Ekocentrum – RS ČSOP Novojičínska	Bartošovice na Moravě	70/RS Ekocentrum – RS ČSOP Novojičínska	x			
Aquila	Nový Jičín	ČSOP Nový Jičín	x	x		x
Ekocentrum Hlučín	Hlučín	ČSOP Hlučín	x			
Radhošť	Rožnov p. Radhoštěm	ČSOP Rožnov p. Radhoštěm	x	x		
Zelená školička	Valašské Meziříčí 1	ČSOP Javorníček		x		
Společnost pro zvířata	Praha 2	ČSOP Spol. pro zvířata	x			
Ekocentrum Podorlicko Česká Třebová	Česká Třebová	ČSOP Podorlicko	x			
Zelené Vendolí	Vendolí	ČSOP Zelené Vendolí	x	x		x
Dům ochránců přírody	Brno	54/RS ČSOP Regionální sdružení v Brně	x			
Ekocentrum Školy v Haluzicích	Mouchnice, p. Nesovice	ČSOP Haluzice			x	
Zelený dům	Chrudim	ČSOP „Klub ochránců přírody“	x			x
Vzdělávací a informační centrum ZO ČSOP Kladská	Mariánské Lázně	ČSOP Kladská	x	x		
Ekocentrum Čtyřlístek	Zlín	ČSOP Ekoc. Čtyřlístek		x		
Ekoinfocentrum	Jihlava	ČSOP Ekoinfocentrum	x		x	x

NÁRODNÍ SÍŤ STŘEDISEK EKOLOGICKÉ VÝCHOVY

V roce 2008 pokračoval společný program Českého svazu ochránců přírody a Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina Národní síť středisek ekologické výchovy. Program je podpořen Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy prostřednictvím veřejné zakázky a jeho cílem je stabilizovat rozvoj současných a iniciovat vznik nových středisek ekologické výchovy v České republice. V rámci výběrového řízení jsou rozdělovány finanční prostředky a poskytována metodická pomoc organizacím působícím v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Více informací naleznete na internetových stránkách www.narodnisit.cz.

SÍŤ VZDĚLÁVACÍCH A INFORMAČNÍCH CENTER V CHRÁNĚNÝCH KRAJINNÝCH OBLASTECH ČR

V polovině roku 2008 byl úspěšně ukončen dvouletý projekt, podpořený více jak patnácti miliony Kč Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu rozvoje lidských zdrojů. Cílem bylo vytvoření a rozšíření sedmi environmentálních informačních center zřízených ZO ČSOP v CHKO Český ráj, Bílé Karpaty, Český les, Moravský kras, Poodří, Beskydy a Žďárské vrchy, vyškolení alespoň 30 zástupců neziskových organizací v komunitních metodách a realizace šedesáti pilotních projektů podle těchto metod.

Do programu je zapojeno celkem 14 ZO ČSOP působících v chráněných krajinných oblastech ČR. Informace o projektu a jeho výsledcích jsou zveřejněny na www.csop.cz/komet.

UKLIĎME SVĚT!

V roce 2008 jsme uspořádali již 16. ročník kampaně Uklidme svět!, která je součástí celosvětové akce Clean Up the World. Český svaz ochránců přírody je koordinátorem kampaně v České republice. V roce 2008 se do úklidových akcí zapojilo téměř 10 000 dobrovolníků z celé České republiky – převážně dětí. Celkem se z volné přírody sebralo 85 tun odpadu. Okolí řek, turistických cest, cyklostezek i lidských sídel je zase o něco čistší. Děkujeme všem zúčastněným.

Generálním partnerem kampaně Uklidme svět! se v roce 2008 stal **Nadační fond Veolia**.

The background of the entire page is a repeating pattern of white stylized flowers on a green background. The flowers are arranged in a grid-like pattern, with some larger flowers and some smaller ones. The text is centered in the middle of the page.

**RWE TRANSGAS NET.
BLÍŽ PŘÍRODĚ.**

RWE Transgas Net. Blíž přírodě. je společný program ČSOP a jeho generálního partnera společnosti RWE Transgas Net. Program byl zahájen v roce 2007. Jeho cílem je zpřístupňování přírodně zajímavých a cenných míst veřejnosti.

První rok byl spíše poznávací, zato rok 2008 byl na projekty velmi bohatý. Realizováno jich bylo celkem sedmnáct. Většinu tvoří naučné stezky, ale jsou mezi nimi i odpočívadla pro turisty či třeba upravené studánky. Každý projekt je naprosto originální, jedno ale mají společné, nabízí lidem odpočinek v přírodě a poznání jejího bohatství a krásy. Veškeré zpřístupněné lokality jsou uvedeny i s podrobnými popisy na internetových stránkách www.csop.cz.

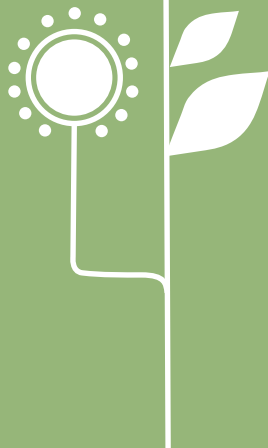
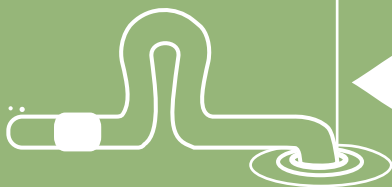
V následující tabulce je jejich seznam.

název NS	organizace
Andrýskova naučná stezka	ČSOP Ekocentrum Čtyřlístek
Biocentrum Mokroš	ČSOP Haná
Hasina	ČSOP Hasina Louny
Kamenec	ČSOP Radnice
Les plný smyslů	ČSOP Tilia
Lom Chlum	ČSOP Nyctalus
Mločí studánka	ČSOP Alces
Naučná stezka Bludovská stráž	ČSOP Bludov
Naučná stezka Chodníčky v Podbeskydích	ČSOP Kunčice pod Ondřejníkem
Naučná stezka Mnichovské hadce	ČSOP Kladská
Naučná stezka Velký Košíř	ČSOP Litomyšl
Naučná stezka Vinořský park – Satalická bažantnice	ČSOP „Natura quo vadis?“
Naučná stezka Votočnice	ČSOP Sázava
Naučná stezka Zahrady	ČSOP Koniklec
Naučná stezka Zvolská Homole	ČSOP Zvoneček
Pozorovatelna v Blahutovicích	ČSOP Jeseník nad Odrou
Zlatý vrch	ČSOP Berkut

ŽIVÁ ZAHRADA

Český svaz ochránců přírody prostřednictvím soutěže Živá zahrada působí na majitele a uživatele zahrad, aby nezapomínali na volně žijící živočichy a snažili se jim pomoci i na svých zahradách.

Soutěžící na zahradě sledují dvakrát ročně v daných termínech výskyt vybraných druhů živočichů. Jarní pozorování je vždy 4. víkend v květnu a zimní během vánočních svátků. Svá pozorování zaznamenávají do mapovací karty. Čím více předepsaných živočichů najdou, tím více bodů jejich zahrada získá. Pokud se někomu podaří získat během tří let alespoň 50 bodů, získá jeho zahrada titul Živá zahrada. Soutěž je dlouhodobá a proto každý může svoji zahradu postupně přizpůsobovat tak, aby na ní živočichy přilákal. Účastníci dostávají pravidelně rady, jak na to.

Zvláštní soutěžní kategorií jsou školní zahrady, které mají určeny vlastní termíny pozorování. Účastnit se může celá škola, třída nebo zájmový kroužek.

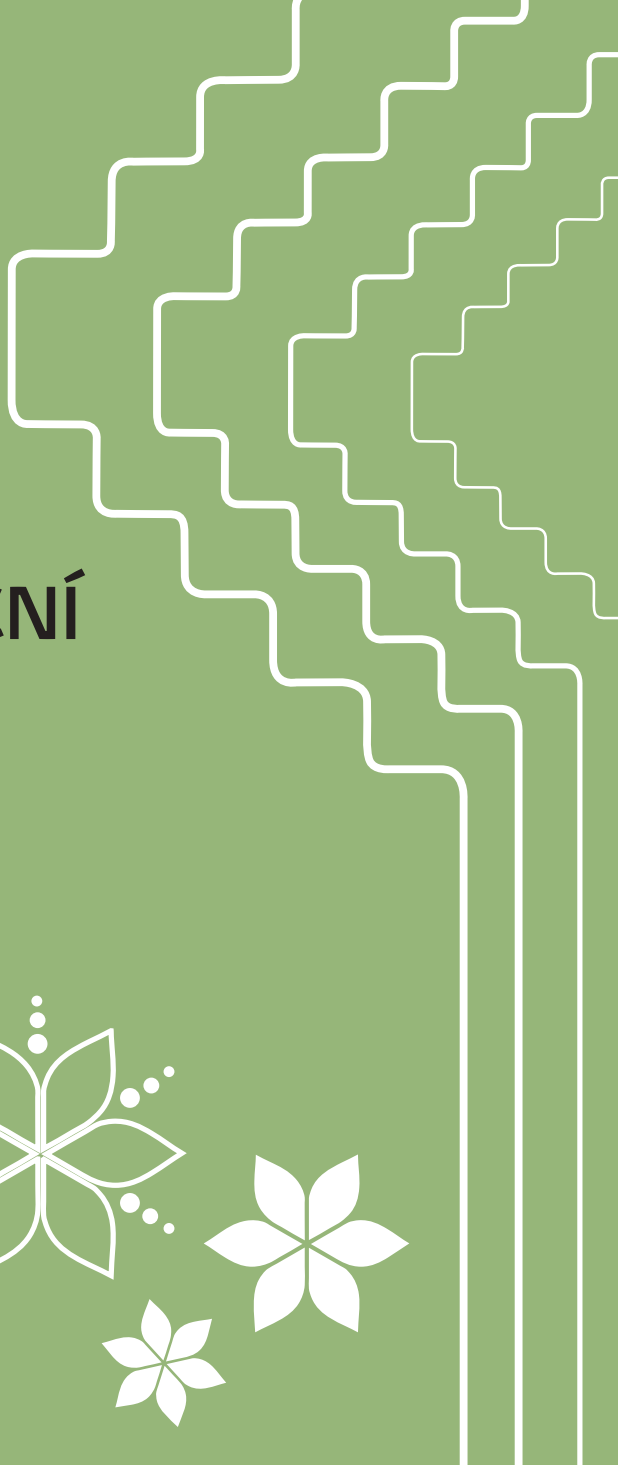
Jarního pozorování se zúčastnilo 233 zahrad, o Vánocích soutěžilo zahrad 239. Během roku 2008 se do soutěže přihlásilo celkem 51 zahrad nových. Celkem se soutěže účastní již 718 zahrad! Šestnáct zahrad už získalo titul Živá zahrada!

Informace lze získat na stránkách www.zivazahrada.cz.

ZAHRANIČNÍ VZTAHY

ČSOP je členem IUCN (Světového svazu ochrany přírody) a Českého národního komitétu UNEP (Programu OSN pro životní prostředí).

Nejvýznamnější akcí spojenou se členstvím v IUCN byl Světový kongres IUCN, který se uskutečnil v říjnu 2008 v Barceloně. Kongresu předcházela nominace kandidátů pro volby členů rady IUCN 2008. Do konce ledna 2008 byly přijímány nominace kandidátů pro volby členů regionálních rad IUCN, které se poté konaly v rámci sněmu IUCN. Komise zahraničních vztahů ČSOP se shodla na podpoře nominace dvou kandidátů, paní Jasminky Milosevic ze Srbska a pana Vilmore Kiszela z Maďarska.

V rámci spolupráce s katalánskou organizací XCT (Xarxa de Custodia del Territori) proběhla v říjnu 2008, v návaznosti na kongres IUCN, reciproční studijní cesta po katalánských pozemkových spolcích. Cesty se zúčastnili zástupci ČSOP, lombardské organizace Legambiente, XCT a jednoho z katalánských pozemkových spolků. Účastníci cesty objeli řadu různorodých organizací, zabývajících se pozemkospolkovou činností v severním Katalánsku, prohlédli si lokality v péči či vlastnictví těchto organizací, setkali se s jejich zástupci a diskutovali o způsobech činnosti, komunikaci s veřejností, problémech a zkušenostech. Během cesty probíhaly i neformální výměny zkušeností a domlouvání dalších možností spolupráce mezi ČSOP, XCT a Legambiente.

V této souvislosti se jednalo především o upřesňování společného projektu výměny zkušeností, jehož příprava započala už koncem srpna 2008 v Bavorsku, kde se uskutečnilo pracovní setkání, které hostila bavorská organizace Deutscher Verband für Landschaftspflege (DVL).

Setkání bylo zaměřeno na přípravu projektu do evropského vzdělávacího programu Leonardo na začátku roku 2009.

PROGRAM ZELENÁ KARTA ČSOP

Program Zelená karta ČSOP umožňuje členům Svazu rozšířit své poznatky z oblasti kultury, techniky, historie či přírodovědy a podpořit tak členskou základnu i komunikaci Svazu s dalšími organizacemi a institucemi, jejichž činnost blízce souvisí s aktivitami ČSOP.

Český svaz ochránců přírody v rámci tohoto projektu navázal spolupráci s organizacemi, které se rozhodly poskytnout členům Svazu slevy na vstupném, službách či zboží a tím podpořit cíle programu – zvýšit zájem o kulturní a přírodní hodnoty České republiky. Díky těmto partnerům může ČSOP nabídnout rozsáhlou nabídku míst a služeb, které je možné navštívit či využít. Patří mezi ně především: botanické a zoologické zahrady hvězdárny, galerie, muzea, správa jeskyní, rozhledny, hrady, zámky a technické památky, vydavatelství přírodovědné a turistické literatury, ubytovny aj.

SEZNAM ZAŘÍZENÍ, KTERÁ V ROCE 2008 POSKYTOVALA ČLENŮM ČSOP SLEVY:

Praha

Praha 1 – Štefánikova hvězdárna; Praha 4 – SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr; Praha 6 – Hvězdárna Ďáblice, Ekotechnické muzeum, Nakladatelství a vydavatelství SaD Praha; Praha 7 – Národní zemědělské muzeum, Planetárium Praha, Zoologická zahrada Praha.

Středočeský kraj

Benešov – Muzeum Podblanicka; Čáslav – Muzeum zemědělské techniky; Chrustenice – Chrustenická šachta; Jesenice – Vlastivědné muzeum; Kačina – Muzeum českého venkova; Koněpruské jeskyně; Kouřim – Muzeum lidových staveb; Krakovec – hrad; Křivoklát – hrad; Lány – Muzeum T. G. Masaryka; Lány – Výstavní síň Alice CH. Masarykové a Českého červeného kříže; Lužná u Rakovníka – Železniční muzeum Českých drah; Mackova Hora – rozhledna; Nezabudice – Pamětní síň Jaroslava Fraňka; Nové Strašecí – Městské muzeum; Rakovník – Muzeum T. G. Masaryka, Pražská Brána; Rakovník – Vysoká brána; Rostoky u Prahy – Středočeské muzeum; Růžkovy Lhotce – zámek; Skryje – Památník Joachima Barranda; Solvayovy lomy – průmyslový skanzen; Strž – Památník Karla Čapka; Tobiášův vrch – rozhledna; Točnick – hrad; Vlašim – hvězdárna, Podblanická galerie ve Vlašimské bráně, Podblanické ekocentrum ČSOP, Podblanické infocentrum, Stanice pro handicapované živočichy, Ubytovna ZO ČSOP Vlašim v Podblanickém ekocentru, Zámek Vlašim; Zbečno – Hamousův statek; Žebrák – hrad

Jihočeský kraj

České Budějovice – Jihočeské muzeum, Muzeum koněspřežky, Tvrz Žumberk, Regionální muzeum; Horní Planá – Památník Adalberta Stiftera; Hýlačka – Rozhledna; Chýnovská jes-

kyně; Milevsko – Milevské muzeum Klášter; Ohrada – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství; Soběslav – Rožmberský dům, Smrčkův dům, Tábor – Bechyňská brána a vyhlídková věž Kotnov, Galerie AD 1551, Husitské muzeum – radnice; Veselí nad Lužnicí – Weisův dům

Plzeňský kraj

Dobřív – vodní hamr Dobřív, Pamětní síň J. Mošny; Kašperské Hory – Muzeum Šumavy; Klenová – hrad a zámek; Koráb – rozhledna; Plzeň – AKVA-TERA, Zoologická a botanická zahrada Plzeň; Rokycany – hvězdárna, Muzeum Dr. Bohuslava Horáka; Sušice – Muzeum Šumavy; Tachov – Muzeum Českého lesa; Železná Ruda – Muzeum Šumavy

Karlovarský kraj

Mariánské Lázně – Městské muzeum; Karlovy Vary – hvězdárna

Ústecký kraj

Děčín – Muzeum Děčínský zámek, Oblastní muzeum, Zoologická zahrada Děčín; Chomutov – Podkrušohorský zoopark; Rumburk – muzeum; Šluknov – Informační středisko SLŠ Šluknov; Varnsdorf – muzeum; Zubnice – Muzeum lidové architektury; Žatec – Křížova vila, Regionální muzeum K. A. Polánka

Liberecký kraj

Bozkovské dolomitové jeskyně; Liberec – botanická zahrada

Královehradecký kraj

Dvůr Králové nad Labem – ZOO, safari; Hradec Králové – Muzeum východních Čech; Chlum – Památník bitvy 1866; Jičín – Regionální muzeum a galerie; Krkovice – Podorlický skanzen; Prachov – Muzeum přírody Český Ráj; Prachovské skály; Úpice – Hvězdárna

Pardubický kraj

Bouda – dělostřelecká tvrz; Pardubice – Východočeské muzeum; Písečná u Žamberka – Mlýn č. p. 35

Kraj Vysočina

Budišov u Třebíče – zámek; Kámen – hrad

Jihomoravský kraj

Balcarka – jeskyně; Brno – Biskupský dvůr, Zoologická zahrada Brno; Cornštejn – hrad; Hodonín – zoologická zahrada; Kateřinská jeskyně; Na Turoldu – jeskyně; Punkevní jeskyně, Macocha; Sloupsko – šošůvské jeskyně; Valtice – Muzeum zahradnictví a životního prostředí; Vyškov – zoopark; Znojmo – Dům umění, Znojemský hrad, Minoritský klášter

Olomoucký kraj

Bílá Lhota – arboretum; Čechy pod Košířem – Pamětní síň Josefa Mánesa; Javoříčské jeskyně; Kostelec na Hané – Památník Petra Bezruče; Mladečské jeskyně; Na Pomezí – jeskyně; Na Špičáku – jeskyně; Olomouc – Zoologická zahrada; Prostějov – Prostějovské muzeum T. G. Masaryka, Výstavní sál v zámku; Teplice nad Bečvou – Zbrašovské aragonitové jeskyně

Moravskoslezský kraj

Cvilín – rozhledna; Ostrava – GVUO – Dům umění, Nová síň

Zlínský kraj

Valašské Meziříčí – hvězdárna, Vsetín – hvězdárna

**DŮM OCHRÁNCŮ
PŘÍRODY V PRAZE**

Pro náš Svaz asi nejvýznamnější událost v roce 2008 se odehrála 1. října, kdy jsme v pražské Michli otevřeli Dům ochránců přírody. Stal se historicky prvním sídlem Svazu v jeho vlastnictví. Dvě budovy obklopené zahradou slouží nejenom pro standardní potřeby Kanceláře ÚVVR, ale i jako místo pro jednání ústředních orgánů ČSOP a informační a osvětové centrum pro veřejnost.

Na nákup a rekonstrukci Domu ochránců přírody přispěl Státní fond životního prostředí ČR, Hlavní město Praha a státní podnik Lesy České republiky.

PODĚKOVÁNÍ

Finanční i morální podpora je pro naši činnost velmi podstatná a pro řadu našich projektů přímo nepostradatelná. Proto jsme všem našim dárcům a spolupracovníkům velmi vděční za jejich příspěvky, které jsou ve většině případů nejen projevem sympatií s naší činností, ale především podporou přímé práce pro přírodu.

Generálním partnerem ČSOP byla v roce 2008 společnost RWE Transgas Net, s. r. o.

Velmi významnou finanční částkou nás podpořili

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
 Česká spořitelna, a. s.
 Hlavní město Praha
 Lesy České republiky, s. p.
 Metrostav, a. s.
 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
 Ministerstvo životního prostředí
 Nadace České spořitelny
 Nadační fond Veolia
 Státní fond životního prostředí ČR

Naši činnost v roce 2008 významně podpořili

Petra Albrechtová
 Pavel Badáč
 RNDr. Drahomír Bárta, CSc.
 Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.
 Jiřina Dombrovská
 ZO ČSOP 14/01 České Budějovice
 Ing. Tomáš Hakr
 INTOS, s. r. o.
 J.T.O. Systém, s. r. o.
 MUDr. Monika Jarůšková
 Jitka Kremplová
 Bronislav Křístek
 Filip Lauko
 Věra Machovská
 Prof., RNDr. Bedřich Moldan, CSc.
 Eva Pechová
 PhDr. Přemek Podlaha
 Ing. Karel Šrom
 VIA service, s. r. o.
 Jan Wagner

Dále naši činnost v roce 2008 podpořily tyto osoby a instituce

Marcel Adam, Irena Adamcová, PhDr. Roman Andres, Pavel Badáč, Štěpán Beňca, Pavel Božek, Ing. Josef Brát, Eva Bryndová, Ing. Helena Brodská, Ing. Zdeněk Cetl, Libuše Čajková, Ing. Ondřej Čapek, Ivan Čepička, Jan Čermák, Vladimír Čermák, Jiří Černý, Ladislav Česek, Růžena Černíková, Jaroslav Červenka, Ing. Jana Dobyášová, Roman Dohnálek, Ing. Michal Doležal, Martin Dolný, František Dopita, Ing. Václav Dostál, Pavla Doubková, Halina Fialová, Miloš Florián, prom. ped. Drahomíra Frantíková, MUDr. Václav Gembala, František Gemperle, Ing. Yvonna Graulichová, Daniel Grmela, Ing. Jaromír Heryán, Eva Hladká, RNDr. Miloslav Homolka, Ing. Ludvík Hovorka ml., Michal Hoznedl, Eva Hralová, Ing. Tomáš Charvát, Pavel Chlumský, Ing. Bronislav Chromík, Prof. Ing. Lubor Chundela, JUDr. Eva Jelínková, Bedřich Jeništa, Ing. Jan Ježek, Oldřich Jízdny, MUDr. Dagmar Johnová, Miroslav Kábrt, Ondřej Kaláb, Mgr. Jiří Kantor, Ing. Andrej Kníř, Mgr. Jitka Komendová, Ing. Jana Kricnerová, Kamil Krninský, David Krob, MUDr. B. Krůčková, Jan Krypta, Ing. Zdeněk a Milada Lacinovi, Pavel Mach, Petr Makl, Eliška Mallyová, JUDr. Ing. Milan Marko, Eva Marková, Jiří Matýs, Marie Medková, Ing. Hana Městková, Ing. Petr Míček, Jan Mládek, František Možný, Ladislav Mrkvička, Štěpán Nadrchal, Petr Nálevka, MUDr. Jana Náprstková, Dana Nedělníková, Zuzana Neuhäserová, Helena Nekvapilová, Jarmila Neužilová, NMS zaměstnanci, Michal Nosek, Václav Nýč, Vladimír Odrážka, Jaromír Papírník, Zbyněk Parduba, JUDr. Marie Petrášková, RNDr. Štěpán Pick, CSc., Jakub Potočka, Ing. Irena Potočková, Milan Potrusil, RNDr. Zdeněk Prášil, CSc., Andrea Prokešová, Tomáš Prošek, Lukáš Přeučil, Šárka Přichystalová, Milena Ptáčková, Martina Pultrová, Ivan Pur, Ing. Zdeněk Raška, Jiří Rohlíček, Ing. Roman Rolenc, Jana Rulíková, Marek Ruznar, MUDr. Ina Sádlová, Marta Seitlová, Květoslava Senarová, Roman Shromáždil, Zdeňka Sidóová, Ing. Josef Skládanka, Martin Slepíčka, Michal Slezák, Jiří Soukup, Jaroslava Srbová, Ing. Iva Steinerová, Aleš Strnad, Zdena Střelecká, RNDr. Tomáš Studený, Ing. Olga Svobodová, Renáta Svobodová,

Elsa Šebková, Helena Šilhanová, Jan Šíma, Rafaela Šimková, Luděk Špaček, Radek Šulc, Roman Švancara, Petr Tichý, Mgr. Aleš Tinka, Blanka Tlustáková, Zdeněk Tomášek, Mgr. Patricia Tošnerová, JUDr. Jan Tuláček, Dana Ulanová, Ing. Václav Urban, Mgr. Lenka Urbanová, Tamara Valentová, Jan Vaněček, Přemysl Vaněk, Obecní úřad Vendryně, Marie Vlášková, Karel Vojtěchovský, Jaroslava Volovecká, Zdeněk Vrubel, Jana Weberová, Libuše Weinfurtová, Mgr. Lukáš Zádrapa, Mgr. Miloslav Zábojník, MUDr. Jan Zdeněk, Libor Židek, ZMOK, s. r. o. a dalších 1228 dárců.

V roce 2008 s námi perfektně spolupracovali

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

BEZK

PhDr. Jiřina Bulisová

PhDr. Pavel Bureš

České inspekce životního prostředí

Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.

Ing. Michal Dolana

MVDr. Jiří Dousek, Ph.D.

Fórum dárců

HR Guru, s. r. o.

Ing. Josef Hřebík

Ing. Jitka Kadavá

Mgr. Ondřej Kováč

RNDr. Alexandara Králová

Mgr. Michal Krátký

Mgr. Dominika Kovaříková

Miroslav Novotný

Mgr. Eva Neradilová

Ing. Pavel Pešout

Mgr. Martin Prokop

Ing. Bohumil Reš

Mgr. Tomáš Růžička

Ing. Petr Stloukal

RNDr. Jiří Stonawski

SSEV Pavučina

T-Mobile Czech Republic, a. s.

Ing. Jan Šíma

Jana Štěpánová, grafické studio RedGreenBlue

Tiskárna REPROPRINT (Jan Hron)

Tiskárna H.R.G. (Jana Drimlová)

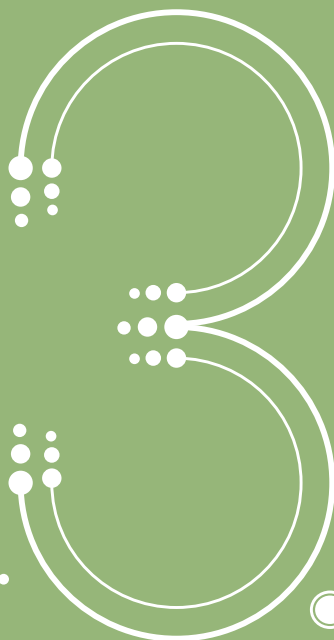
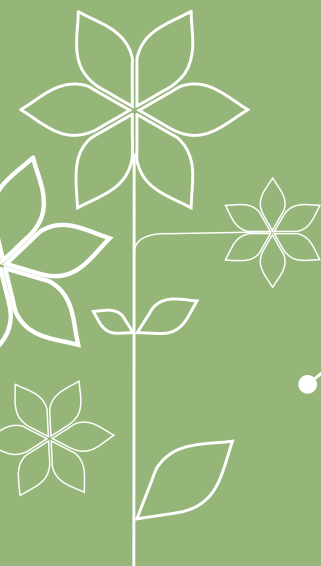
Vodafone Czech republic, a. s.

Ivana Vybíralová

Všem výše uvedeným osobám a institucím děkujeme.

HOSPODAŘENÍ ČSOP V ROCE 2008

ROZVAHA K 31. 12. 2008 (v celých tisících Kč)

AKTIVA	1.1.2008	31.12.2008
A. Dlouhodobý majetek celkem	12 741	35 406
I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	73	73
II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	22 553	47 894
pozemky	4 550	15 146
stavby	101	19 899
movité věci	11 191	11 414
drobný dlouhodobý hmotný majetek	1 201	1 305
III. Dlouhodobý finanční majetek	0	0
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	9 885	12 561
oprávky k softwaru	69	73
oprávky ke stavbám	29	312
oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	8 586	10 909
oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	1 201	1 267
B. Krátkodobý majetek celkem	7 604	10 747
I. Zásoby celkem	0	0
II. Pohledávky celkem	563	3 178
odběratelé	132	552
poskytnuté provozní zálohy	63	69
jiné pohledávky	368	396
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	5 808	7 522
pokladna	15	90
ceniny	4	7
účty v bankách	5 789	7 425
IV. Jiná aktiva celkem	1 233	47
náklady příštích období	43	47
příjmy příštích období	1 190	0
AKTIVA CELKEM	20 345	46 153

PASIVA

A. Vlastní zdroje celkem	7 132	36 103
I. Jmění celkem	8 679	37 649
vlastní jmění	8 679	37 649
II. Výsledek hospodaření celkem	-1 547	- 1 543
účet výsledku hospodaření	x	4
výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	-1 547	x
nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta min. let	0	-1 547
B. Cizí zdroje celkem	13 213	10 050
III. Krátkodobé závazky celkem	13 213	9 882
dodavatelé	4 435	2 372
přijaté zálohy	4 624	4 668
ostatní závazky	1	627
zaměstnanci	50	223
ostatní závazky vůči zaměstnancům	169	0
závazky ze soc. zab. a zdr. poj.	131	119
ostatní přímé daně	40	30
DPH	1 025	820
jiné závazky	2 635	1 023
dohadné účty pasivní	103	0
IV. Jiná pasiva celkem	0	168
výnosy příštích období	0	168
PASIVA CELKEM	20 345	46 153

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT KE DNI 31. 12. 2008

A. Náklady	27 607
I. Spotřebované nákupy celkem	1209
spotřeba materiálu	1120
spotřeba energie	89
II. Služby celkem	4039
opravy a udržování	15
cestovné	243
náklady na reprezentaci	79
ostatní služby	3702
III. Osobní náklady celkem	3385
mzdové náklady	2550
zákonně sociální pojištění	835
IV. Daně a poplatky celkem	14
daň z nemovitosti	11
Ostatní daně a poplatky	3
V. Ostatní náklady celkem	9365
ostatní pokuty a penále	2
kursové ztráty	4
dary	7
jiné ostatní náklady	9352
VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv ... celkem	2711
odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	2711
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	6884
poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organ. složkami	6877
Poskytnuté členské příspěvky	7
B. Výnosy	27 611
I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	4100
tržby z prodeje služeb	4100
IV. Ostatní výnosy celkem	4058
smluvní pokuty a penále	22
úroky	3

zúčtování fondů	4029
jiné ostatní výnosy	4
V. Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek	0
VI. Přijaté příspěvky celkem	6256
přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	536
přijaté příspěvky (dary)	4697
přijaté členské příspěvky	1023
VII. Provozní dotace celkem	13 197
provozní dotace	13 197
Výsledek hospodaření před zdaněním	4
Výsledek hospodaření po zdanění	4

VÝROK AUDITORA

**Zpráva nezávislého auditora
o ověření roční účetní závěrky k 31. 12. 2008 občanského sdružení**

**Český svaz ochránců přírody
ústřední výkonná rada
140 00 Praha 4, Michelská 5
IČO: 00103764**

Zpráva je určena Ústřední výkonné radě Českého svazu ochránců přírody.

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky občanského sdružení Český svaz ochránců přírody k 31. 12. 2008 za období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008.

Za sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky, v souladu s českými účetními předpisy, vedení účetnictví, za jeho úplnost, průkaznost a správnost je odpovědný statutární orgán ÚVR ČSOP.

Mojí úlohou je vyjádřit na základě auditu výrok o této účetní závěrce.

Audit jsem provedl v souladu se zákonem č. 254/2000 Sb., o auditorech a Komoře auditorů České republiky a auditorskými směrnicemi Komory auditorů ČR a mezinárodními auditorskými standardy. Tyto směrnice požadují, aby byl audit naplánován a proveden tak, aby auditor získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření úplnosti a průkaznosti částek a informací uvedených v účetní závěrce. Audit rovněž zahrnuje posouzení správnosti a vhodnosti použitých účetních zásad a zhodnocení celkové prezentace účetní závěrky. Jsem přesvědčen, že provedený audit poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku.

Podle mého názoru účetní závěrka

**podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý
obraz aktiv, závazků, vlastního jmění, finanční situace
a zdroje krytí stálých a oběžných aktiv**

občanského sdružení Český svaz ochránců přírody k 31. 12. 2008 a výsledek hospodaření za období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008 ~~v souladu~~ se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy České republiky.

Praha 13. května 2009

Ing. Josef Buček
číslo osvědčení KAČR 1378
602 00 Brno, Nerudova 14

SUMMARY ZUSAMMENFASSUNG

SUMMARY

Czech Union for Nature Conservation (ČSOP) is the largest environmental non-governmental organization in the Czech Republic. Since its establishment in 1979, ČSOP has brought together people interested in nature conservation and environmental issues as well as cultural heritage preservation. In the year 2008 the union included 345 registered local chapters throughout the territory of the country, with a total of 9020 members.

Preservation and restoration of biodiversity, management of rare biotopes and conservation of threatened plant and animal species are all part of the Union's mission. In the year 2008 ČSOP supported 284 of smaller projects on the biodiversity conservation implemented by local chapters of the Union and other civic associations.

ČSOP has been running a National Network of Handicapped Wildlife Stations, covering virtually the entire territory of the Czech Republic since 1998. The National Network of Rescue Centers program coordinates the activity of 24 centers providing care to injured or otherwise handicapped wild animals found by the general public. Stations took in about 10 492 animals in the year 2008, more than half of them birds. 73% of the accepted animals were successfully treated and 52% of the accepted animals were released back into the wild.

In 1998 ČSOP's A Place for Nature program picked up a pre-1950 tradition and initiated a land trust movement in the Czech Republic. In 2008 the Land Trust Council granted accreditation to 55 land trusts, which employ long-term property rights (ownership, long-term lease or legal burden) for the aims of natural and cultural heritage conservation.

ČSOP raises the environmental awareness of the public mainly through its 50 environmental centers. Next to other activities, these „eco-centers“ run environmental awareness campaigns, organize lectures, discussion meetings, provide up-to-date information on the environment, hands-on conservation work for volunteers and educational programs for schools. ČSOP cooperates on a long-term project of the National Environmental Education Centers Network.

Most of the children in ČSOP are involved in Young Environmentalist groups with year-round extracurricular activities, including weekly meetings, weekend outings and summer camps. 3266 members below the age of 18 are active in 120 groups of Young Environmentalists.

ČSOP publishes a variety of printed materials, such as informational brochures, educational leaflets or specialized handbooks in ČSOP's methodological series. The membership magazine *Beauty of Our Homeland* comes out twice a year. Many publications and materials are published also by various local chapters of the Union.

In 2008 ČSOP continued to be a member organization of IUCN and UNEP National Committee for the Czech Republic. ČSOP as a whole, as well as many of its local chapters cooperate with various conservation-oriented organizations in other countries.

The income managed by the Central Executive Council of ČSOP (ÚVR ČSOP) in the year 2008 totaled 27,6 million Czech crowns; its expenditure totaled 27,6 million Czech crowns. ČSOP's Association of Young Environmentalists (SMOP ČSOP) which is in charge of the activities for children and youth, and ČSOP's local chapters (ZO ČSOP) have separate budgets.

ZUSAMMENFASSUNG

Der tschechische Bund für Naturschutz (ČSOP) ist eine Bürgervereinigung deren Mitglieder das Interesse verbindet, für die Umwelt und den Naturschutz aktiv zu werden. ČSOP wurde 1979 eingerichtet. Im Jahr 2008 hat ČSOP 345 Grundorganisationen im Rahmen der Tschechischen Republik vereinigt. 9020 Mitglieder einschließlich Kinder wurden in ČSOP registriert.

Die Erhaltung und Wiederherstellung der Biodiversität, die Sorge für wertvolle Biotope oder Unterstützung bedrohter Pflanzen- und Tierarten, sind die besondere Anliegen des Verbandes. Im Jahr 2008 wurden 284 Projekten der Grundorganisationen und anderer Bürgervereinigungen vom ČSOP im Rahmen des Programmes Schutz der Artenvielfalt unterstützt.

Das Ziel des Programms Raum für Natur ist der Schutz wertvoller Standorte und Bauwerke. ČSOP strebt es an, langfristige Rechte an solchen Orten und Bauwerken zu erwerben. Diese Tätigkeit ermöglicht es ČSOP mittels örtlicher Grundstückvereine diese Orte und Bauwerke besser zu pflegen. Bei der Ausführung arbeitet ČSOP mit verschiedenen anderen Organisationen zusammen. Im Jahr 2008 wurden 55 Grundstückvereine von ČSOP akkreditiert.

Im Rahmen des Programms Nationales Netzwerk der Rettungsstationen koordiniert ČSOP 24 Stationen, die für verletzte und behinderte Tiere sorgen, um sie auf die Rückkehr in die Natur vorzubereiten. Das Netzwerk deckt die ganze Tschechische Republik ab. 10 492 Tiere sind im Jahr 2008 in die Rettungsstationen gelangten. Mehr als die Hälfte der Pflgetiere waren Vögel. Es ist zu ČSOP gelungen, mehr als die Hälfte der geretteten Tiere wieder auszuwildern.

Eine systematische Arbeit mit Kindern und Jugendlichen ist ein Bestandteil der Vereintätigkeit. ČSOP hat derzeit 3266 Mitglieder (bis 18 Jahren) in 120 Gruppen der Jungen Naturschützer. In diesen Gruppen finden ganzjährig regelmäßige Zusammenkünfte und Wochenendveranstaltungen sowie Ferienlager statt. Sie widmen sich einem breiten Tätigkeitsspektrum. Manche Gruppen sind eher fachlich ausgerichtet, bei anderen steht der Aufenthalt in der Natur im Mittelpunkt.

Mit Hilfe der Umwelterziehung, Bildung und Umweltaufklärung strebt ČSOP danach, die Inhalte seiner Arbeit und auch die Informationen über den Umweltzustand der Öffentlichkeit nahe zu bringen. Die Haupttätigkeiten der 50 Ökozentren des ČSOP bestehen aus der Mitarbeit an Schulen, der Durchführung von Veranstaltungen für die Öffentlichkeit und der Veranstaltung von Wettbewerben, Exkursionen und Feldbeobachtungen. ČSOP hat ein Anteil an dem Projekt des Nationalen Netzwerkes der Ökozentren.

ČSOP gibt viele verschiedene Publikationen wie Infobroschüren, Aufklärungsflugblätter und Fachliteratur im Rahmen der Verfahrensreihe des ČSOP heraus. Das Mitgliedermagazin Schönheit unserer Heimat erscheint halbjährlich. Auch die Ortsgruppen geben zahlreiche Publikationen heraus.

ČSOP ist ein Mitglied der IUCN und ein Gründungsmitglied des Tschechischen National Komitees des UNEPs. Die Einkünfte des Zentralen Exekutivrates von ČSOP für das Jahr 2008 betragen 27,6 Million Tschechische Kronen. Der Verband der Jungen Naturschützer von ČSOP, der die Aktivitäten für Kinder und die Jugendliche koordiniert, und die Grundorganisationen von ČSOP haben ein unterschiedliches Budget.

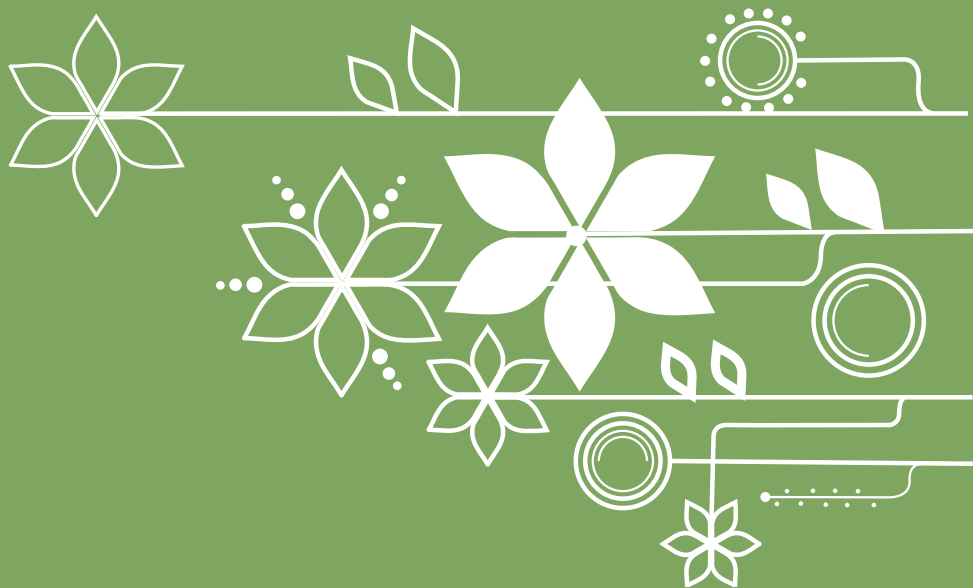
RWE Transgas Net. Blíž přírodě.

Foto: Alena Pončová

Mlok skvrnitý patří v České republice k silně ohroženým druhům živočichů. Díky projektu RWE Transgas Net. Blíž přírodě, jej mohou lidé volně spatřit v přírodní lokalitě Mločí studánka na Frýdecko-Místecku. Území patří mezi 23 přírodně významných míst, která byla dosud zpřístupněna. V následujících dvou letech bude veřejnosti nově otevřeno minimálně dalších 20 lokalit. RWE Transgas Net je generálním partnerem Českého svazu ochránců přírody a projektu Revitalizace rašelinišť v Krušných horách.

RWE Transgas Net – Váš spolehlivý přepravce zemního plynu.

Výroční zpráva ČSOP 2008

Vydal: Český svaz ochránců přírody –

Ústřední výkonná rada

tel.: 222 516 115

e-mail: info@csop.cz

web: www.csop.cz

foto: Kateřina Čechová, David Číp, Jan Korytář, Jaroslav Marx,

Jan Moravec, Pavel Moulis, Petr Stýblo, Zuzana Sýkorová,

Dan Šatra a archiv ČSOP

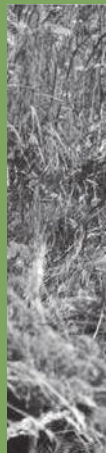
grafická úprava: RedGreenBlue, 2009

ilustrace: © Daniela Valešová, 2009

tisk: H.R.G. Litomyšl

náklad: 5 000 ks

ISBN 978-80-86770-34-5

Oprava údajů ve Výroční zprávě 2008

Správné znění tabulky na str. 53 Výroční zprávy ČSOP 2008

Omlouváme se. Kancelář ČSOP

AKTIVA	1.1.2008	31.12.2008
A. Dlouhodobý majetek celkem	12 741	35 406
I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	73	73
software	73	73
II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	22 553	47 894
pozemky	4550	15 146
stavby	101	19 899
movité věci	11 191	11 414
drobný dlouhodobý hmotný majetek	1201	1305
nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	3459	0
poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	2051	130
III. Dlouhodobý finanční majetek	0	0
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	9885	12 561
oprávky k softwaru	69	73
oprávky ke stavbám	29	312
oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	8586	10 909
oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	1201	1267
B. Krátkodobý majetek celkem	7604	10 747
I. Zásoby celkem	0	0
II. Pohledávky celkem	563	3178
odběratelé	132	552
poskytnuté provozní zálohy	63	69
jiné pohledávky	368	396
nároky na dotace a ostatní zúčtování se st.rozpočtem	0	2161
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	5808	7522
pokladna	15	90
ceniny	4	7
účty v bankách	5789	7425
IV. Jiná aktiva celkem	1233	47
náklady příštích období	43	47
Příjmy příštích období	1190	0
AKTIVA CELKEM	20 345	46 153